

სადოქტორო პროგრამა

ეკონომიკა

Ph.D in Economics

1. სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება - ეკონომიკა (Economics)

2. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი - ეკონომიკის დოქტორი

(Ph.D in Economics)

3. სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელები – აკადემიკოსი ვლადიმერ პაპავა
პროფესორი რევაზ გველესიანი

4. სადოქტორო პროგრამის საკუთარი დახმასიათება:

ა. პროგრამის მიზანი: ეკონომიკის მიმართულებაში სინთეზირდება ეკონომიკური
და პოლიტიკური ცოდნა, რომელიც აუცილებელია სახელმწიფოს, მისი ეკონომიკისა
და ბიზნეს-სტრუქტურების განვითარების ეფექტური სტრატეგიების შესამუშავებლად.
აღნიშნული მიმართულება უზრუნველყოფს ეკონომიკური, პოლიტიკური და
ფინანსური პროცესების სტრატეგიული გაძლიერების პრაქტიკული უნარ-ჩვევების
შეძენას, მაღალკული ფინანსური კადრების მომზადებას, რომლებმაც უნდა შეძლონ არა
მარტო საზოგადოებაში მიმდინარე ეკონომიკური პროცესების სისტემური ანალიზი,
არამედ მოახდინონ სახელმწიფოს სტრატეგიული ინტერესების პრაქტიკაში
რეალიზება. ასეთ სპეციალისტებზე დიდი მოთხოვნაა სახელმწიფო სტრუქტურებში,
საერთაშორისო ეკონომიკურ ორგანიზაციებში, მსხვილ კორპორაციებსა და
კონსალტინგურ ცენტრებში.

ეკონომიკური პირობების გავლენით, ეკონომიკის დოქტორებზე დიდი მოთხოვნაა,
განსაკუთრებით პოსტსაბჭოთა სივრცეში, რადგან სოციალისტური ეკონომიკური
მსოფლმხედველობის ტრანსფორმირება სულ ორი ათეული წელია მიმდინარეობს და
ეს პერიოდი მაღალღირებული მეცნიერული ეკონომიკური კველევების ჩასატარებლად
და თეორიების შესამუშავებლად არც ისე ხანგრძლივი დროა. საბაზო ეკონომიკური
აზროვნების ფორმირება, დამკვიდრება, განვითარება და სრულყოფა კი შეუძლებელია
სრული უმაღლესი განათლების მქონე ადამიანური რესურსების გარეშე, რაც
დოქტორანტურის საფეხურის წარმატებით გავლას გულისხმობს.

ამასთან, პროგრამის კურსდამთავრებულები მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანენ
ქართული და მსოფლიო ეკონომიკური აზროვნების განვითარებაში.

ბ.პროგრამის შედეგი:

დარგობრივი კვალიფიკაცია – სადოქტორო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს მიენიჭება დარგობრივი კვალიფიკაცია - ეკონომიკის დოქტორის ხარისხი (PhD in Economics).

დოქტორები მომავალი ლიდერები და უმაღლესი კლასის პროფესიონალები არიან, რომელთაც შესწევთ უნარი შემოქმედებითად განავითარონ მიღებული ცოდნა, კრიტიკულად გაანალიზონ ეკონომიკური მოვლენები და პროცესები და მოახდინონ მათი ინტერპრეტირება პუბლიკაციების, სწავლებისა და პრაქტიკაში დანერგვის გზით. ცოდნა – ეკონომიკის დოქტორს მოეთხოვება ფუნდამენტური სამეცნიერო, პედაგოგიური და პრაქტიკული მომზადება საბაზრო ეკონომიკური წესრიგის შესაბამისად. ეკონომიკის მიმართულების დაუფლება იძლევა მრავალ ცხოვრებისეულ სიტუაციაში მისი რეკომენდაციების გამოყენებისა და წარმატებული ეკონომიკური ქმედების შესაძლებლობას; კერძოდ, ეკონომიკის დოქტორმა უნდა შეძლოს ინდივიდუალური და კოლექტიური გადაწყვეტილებების მიღება ეკონომიკური მოვლენებისა და პროცესების: ლოგიკური ანალიზის, ემპირიული გამოკვლევისა და ნორმატიული დასაბუთების საფუძველზე.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

- ფლობს სისტემურ და სიღრმისეულ თეორიულ ცოდნას მიკრო – და მაკროეკონომიკის, საერთაშორისო ეკონომიკის, ეროვნული და საერთაშორისო ეკონომიკური პოლიტიკის, ეკონომიკური პროცესების კვლევის რაოდენობრივი და სტატისტიკური მეთოდების შესახებ;
- სისტემური და სიღრმისეული ცოდნის საფუძველზე აცნობიერებს კრიტიკულ პრობლემებს, ზოგადად ეკონომიკის და სოციალური მეცნიერებების მომიჯნავე სფეროებში და, კონკრეტულად, მის მიერ არჩეული კვლევის თემის ფარგლებში, რის საფუძველზეც მას შეუძლია აწარმოოს თეორიული ან გამოყენებითი კვლევა, რომელიც თვისებრივად გაამდიდრებს არსებულ ცოდნას ამ სფეროში;
- იცის განვითარებული საბაზრო ეკონომიკის ქვეყნების გამოცდილება და აცნობიერებს, როგორი უნდა იყოს სახელმწიფოს როლი ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობის საქმეში, იმ პრობლემების დამლევაში, რომელიც ქვეყნის ეკონომიკურ წინსვლას უშლის ხელს;

- გაცნობიერებული აქვს კვლევის რელევანტური მეთოდოლოგიის და მეთოდიკის სრულყოფილი ცოდნის აუცილებლობა კვლევითი პროექტების დამოუკიდებლად წარმართვის ან ხელმძღვანელობისთვის; მათ წინაშე მდგარი პრობლემების ახალი, თანამედროვე და ორიგინალური მიდგომებით გადაჭრისთვის; სახელმწიფოს ეკონომიკური პოლიტიკის შეფასებისთვის; სხვადასხვა რესურსის ოპტიმალურ გამოყენებასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებების მიღებისთვის.

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი:

ეკონომიკის დოქტორი პროფესიულ დონეზე ფლობს ეკონომიკური მეცნიერების კვლევის ყველა ძირითად მეთოდს, რომლის საფუძველზეც მას შეუძლია:

- წარმოადგინოს ეკონომიკური პრობლემის ღრმა და მრავალმხრივი ანალიზი;
- შეიმუშაოს ეფექტიანი რეკომენდაციები დასმული ეკონომიკური პრობლემის გადაჭრის ყველაზე ოპტიმალური გზების შესახებ;
- დასახოს კომპლექსური ღონისძიებები პრობლემის გადასაჭრელად;
- შეიმუშაოს ახლებური კვლევითი და ანალიტიკური მიდგომები, რომლებიც მიმართულია ახალი ცოდნის შემენაზე;
- მიიღოს ოპტიმალური გადაწყვეტილებები თეორიული კონცეფციებისა და მიდგომების გამოყენებით;
- გადაჭრას პრაქტიკული პრობლემები მულტიდისციპლინური მიდგომებით; მოიძიოს/ჩამოაყალიბოს პრობლემების გადაჭრის ახალი მიდგომები.
- უნარ-ჩვევებს გაანალიზონ განვითარებული საბაზრო ეკონომიკის ქვეყნების გამოცდილება და გააცნობიერონ, როგორი უნდა იყოს სახელმწიფოს როლი ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობის საქმეში, იმ პრობლემების დაძლევაში, რომელიც ქვეყნის ეკონომიკურ წინსვლას უშლის ხელს;
- კომპლექსური კვლევითი პროექტის სრული ციკლის დაგეგმვა და თავისი უშუალო ხელმძღვანელობით განხორციელება;
- ოპტიმალურად გადაანაწილოს არა მხოლოდ თავისი, ასევე დიდი კვლევითი ჯგუფის/კოლექტივის დრო, გაანაწილოს ფუნქციები, უხელმძღვანელოს ჯგუფის მუშაობას და დასახოს კვლევითი ჯგუფის ყველა წევრის კონკრეტული ამოცანები და პრიორიტეტები.

დასკვნის უნარი:

- ეკონომიკის დოქტორს შეუძლია არსებული პრობლემების ახლებური ახსნის ძიება, რთული პრობლემების დამოუკიდებლად და სწორად გადაჭრა, მათ შორის, კვლევითი პროექტის ხელმძღვანელობის პროცესში;

- აქვს უნარი, მიიღოს სწორი და ეფექტური გადაწყვეტილება და, საჭიროების შემთხვევაში, გამოიყენოს დამატებითი რესურსები, შეიმუშავოს ახალი მეთოდოლოგია.

კომუნიკაციის უნარი:

ეკონომიკის დოქტორს შეუძლია :

- მაღალკვალიფიციური მონაწილეობის მიღება ზოგადი და სპეციალური ხასიათის ეკონომიკური საკითხებისადმი მიძღვნილ დისკუსიაში;
- არსებული ცოდნის კრიტიკული ანალიზი და მისგან ახალი ცოდნის მკაფიო გამიჯვნა და დემონსტრირება;
- შეუძლია მონაცემთა ბაზებთან მუშაობა;
- წამყვანი ელექტრონული ბიბლიოთეკებიდან კომუნიკაციის სხვადასხვა საშუალებებით ეკონომიკის დარგში უახლესი ინფორმაციის მიღება და გაცემა;
- უცხო ენის ცოდნა - C1 დონე - პროფესიონალი მცოდნე (დარგობრივ სფეროში). კომუნიკაცია – შეუძლია რთული, ვრცელი ტექსტების გაგება და მათში არაპირდაპირ გადმოცემული ინფორმაციის ამოცნობა. შეუძლია დაუბრკოლებლად საუბარი ისე, რომ საჭირო სიტყვებისა და ფრაზების მოძიებას დრო არ დაუთმოს. თავისუფლად იყენებს ენას სოციალურ, აკადემიურ და პროფესიულ თემებზე სასაუბროდ. კითხვა – შეუძლია ვრცელი, კომპლექსური ტექსტების გაგება ყველა დეტალის ჩათვლით, იმის მიუხედავად, ეხება ის მის პროფესიულ თუ სხვა თემას. შესაძლოა დასჭირდეს განსაკუთრებით რთული ადგილების გადაკითხვა. წერა – შეუძლია მკაფიოდ სტრუქტურირებული ტექსტის წერითი გადმოცემა, კომპლექსურ თემებზე თხზულების, წერილის ან ანგარიშის ფორმატში; მთავარი საკითხების გამოყოფა და შესაბამისი სტილის შერჩევა.

სწავლის უნარი:

ეკონომიკის დოქტორს შეუძლია:

- უახლეს მიღწევებზე დამყარებული ცოდნის მიღება და გადაცემა;
- სრულფასოვანი და მასშტაბური კვლევითი პროექტის დამოუკიდებლად შემუშავება, რომელიც პასუხობს მაღალ აკადემიურ სტანდარტებს და კონკურენტუნარიანია სამეცნიერო ფონდების კვლევის დაფინანსების მოპოვების თვალსაზრისით.

ღირებულებები:

ეკონომიკის დოქტორი საუნივერსიტეტო სასწავლო და კვლევით გარემოში გამოიმუშავებს ისეთ პიროვნულ და პროფესიულ ფასეულობებს, რომელიც ეროვნული და საერთაშორისო საზოგადოებისთვის მისაღებ მაღალზნეობრივ სტანდარტებს შეესაბამება. საუნივერსიტეტო გარემოში მუშაობა სტუდენტებს

უყალიბებს თანამედროვე დასავლური ღირებულებებისადმი ერთგულებას, მათი ქართულ რეალობაში დამკვიდრების სურვილსა და მზაობას.

8. კურსდამთავრებულთა დასაქმების სფეროები:

- სახელმწიფო და ბიზნეს-სტრუქტურები;
- მსხვილი კორპორაციები და კონსალტინგური ცენტრები;
- საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციები;
- უმაღლესი სასწავლო და კვლევითი დაწესებულებები;

5. სასწავლო პროგრამაზე ჩარიცხვის წინაპირობები:

სადოქტორო პროგრამაზე ჩარიცხვის მსურველი უნდა აკმაყოფილებდეს საერთო საუნივერსიტეტო წინაპირობებს, აგრეთვე, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დოქტორანტურის მინიმალური სტანდარტის და სადოქტორო პროგრამის შემუშავების ინსტრუქციის ახალი რედაქციის დამტკიცების შესახებ“ სსიპ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს 2009 წლის 16 ივლისის N250 დადგენილებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე (თსუ აკადემიური საბჭოს დადგენილება #25/2011; #26/2011; 16.03.2011). მას უნდა გააჩნდეს მაგისტრის აკადემიური ხარისხი ან მასთან გათანაბრებული ერთსაფეხურიანი სწავლების დიპლომი. პროგრამაზე ჩაბარების უფლება აქვთ როგორც მიმდინარე, ისე გასული წლების მაგისტრატურისა და ერთსაფეხურიანი სწავლების კურსდამთავრებულებს. სადოქტორო პროგრამაზე ჩაბარების მსურველი სასურველია ფლობდეს კომპიუტერზე მუშაობის უნარ-ჩვევებს, ასევე აუცილებელია უცხო ენის (ინგლისურის, გერმანულის, ფრანგულის) ცოდნა B2 დონეზე. დოქტორანტობის კანდიდატი გადის გასაუბრებას ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს მიერ დადგენილი კომისიის წინაშე.

6. სასწავლო და კვლევითი კომპონენტი.

ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამის კურიკულუმი და მისი კომპონენტები უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულთა მიერ საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული მიზნებისა და კომპეტენციების მიღწევას, რომლებიც ხელს შეუწყობს მათ მომავალ დასაქმებას.

კომპეტენციები უმაღლესი განათლების სასწავლო გეგმის კონტექსტში აღწერილია სწავლის შედეგებით, რომლებზეც შესაძლებელია დაკვირვებისა და შეფასების განხორციელება.

ერთი სასწავლო წელი შედგება ორი – შემოდგომისა და გაზაფხულის – სემესტრისაგან. ერთი სემესტრის ხანგრძლივობა შეადგენს 15 კვირას.

წარმოდგენილი სადოქტორო პროგრამით ეკონომიკის დოქტორის მომზადების ნორმატიული ვადა 3 წელია.

დოქტორანტმა სწავლის და კვლევის პროცესში უნდა დააგროვოს არანაკლებ 180 კრედიტი. ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამაში სასწავლო კომპონენტი შეადგენს 50 კრედიტს, დანარჩენი 130 კრედიტი ეთმობა კვლევას.

დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი გულისხმობს შემდეგ სალექციო კურსებს და სხვა სახის აქტივობებს:

- ✓ სწავლების თანამედროვე მეთოდები – 5 კრედიტი (სავალდებულო);
- ✓ აკადემიური წერა – 5 კრედიტი (სავალდებულო);
- ✓ სემინარი – 15 კრედიტი (სავალდებულო);
- ✓ პროფესორის ასისტენტობა – 15 კრედიტი (სავალდებულო);
- ✓ სხვა არჩევითი სალექციო კურსები /აქტივობები – 10 კრედიტი.

დოქტორანტურის სავალდებულო კვლევითი კომპონენტები მოიცავს მინიმუმ 2 კოლოკვიუმს (20 კრედიტი თითოეულისათვის) და სადისერტაციო ნაშრომს (90 კრედიტი).

უცხო ქვეყნის მოქალაქემ შეიძლება პროგრამით გათვალისწინებული კომპონენტები – სემინარი და კოლოკვიუმები შესარულოს უცხო (ინგლისურ, გერმანულ, ფრანგულ და რუსულ) ენაზე ქართული სინქრონული თარგმანით.

დოქტორანტის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემუშავება ხორციელდება ყოველი სემესტრის დასაწყისში დოქტორანტის ხელმძღვანელთან შეთანხმებით.

სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების შეფასება ხორციელდება უნივერსიტეტში დადგენილი სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემით.

ეკონომიკის სადოქტორო პროგრამაში სასწავლო კომპონენტი გათვალისწინებულია სააუდიტორიო მეცადინეობები (სწავლების მეთოდების, აკადემიური წერის და არჩევითი სალექციო კურსების ნაწილში). ლექციებთან ერთად,

გამოიყენება პრაქტიკული და სემინარული მეცადინეობები, პრეზენტაციები, დისკუსიები და სწავლების სხვა აქტიური მეთოდები.

სალექციო მეცადინეობის დანიშნულებაა სასწავლო კურსის თემების განხილვა თეორიულ ჭრილში და დოქტორანტთათვის შეაბამისი თემების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება. სალექციო კურსი წარმოადგენს ცოდნის მიღების ერთ-ერთ ძირითად წყაროს, ხოლო სემინარულ და პრაქტიკულ მეცადინეობებზე ხდება პროგრამის შედეგებით განსაზღვული სხვა კომპონენტების მიღწევა. პრაქტიკული და სემინარული მეცადინეობების დანიშნულებაა სტუდენტის მიერ შემენილი თეორიული ცოდნის განმტკიცება, შესასწავლი საკითხის არსისა და მნიშვნელობის სათანადო გააზრება, პრაქტიკაში მისი გამოყენების შესაძლებლობების გამოკვეთა, პრაქტიკული საქმიანობისა და დამოუკიდებელი მუშაობის უნარ-ჩვევების გამომუშავება.

მეცადინეობები ჩატარდება სწავლების აქტიური მეთოდების გამოყენებით, როგორიცაა პრაქტიკული სავარჯიშოებისა და სიტუაციური ამოცანების (ქეისების) განხილვა, დისკუსია-სემინარების ჩატარება, პრეზენტაციების ჩატარება, აგრეთვე კონსულტაციები და დამოუკიდებელი მუშაობა.

სწავლება წარიმართება როგორც ინდივიდუალური, ისე ჯგუფური სწავლების მეთოდებით. ამასთან, პროგრამით გათვალისწინებული შედეგების მიღწევისათვის გამოყენებული იქნება სწავლებისა და სწავლის სხვადასხვა მეთოდი, როგორიცაა ვერბალური, წიგნზე მუშაობის, დისკუსიის, დემონსტრირების, ინდუქციის, დედუქციის, პრაქტიკული მეთოდები და სხვ.

მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი განმტკიცდება პროფესორის ასისტენტობის კომპონენტის შესრულებისას.

ლექციები, სემინარული და პრაქტიკული მეცადინეობები და დამოუკიდებელი მუშაობა იმის შესაძლებლობას იძლევა, რომ კურსდამთავრებულს ჰქონდეს ფუნდამენტური ცოდნა და უნარები ეკონომიკის სფეროში პროგრამის მიზნების შესაბამისად;

დისკუსიები და პრეზენტაციები საშუალებას აძლევს დოქტორანტს შეძლოს საკუთარი დასკვნების საჯარო წარმოდგენა, შესაბამისი ცოდნითა და ლოგიკით მათი მკაფიო დასაბუთება;

პროფესორის ასისტენტობა – დოქტორანტურაში სწავლის პერიოდში დოქტორანტი ვალდებულია ასისტენტობა გაუწიოს აკადემიურ პერსონალს და მონაწილეობა მიიღოს უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესში.

პროფესორის ასისტენტობა გულისხმობს შემდეგს: სამუშაო ჯგუფის, ლაბორატორიული სამუშაოების, პრაქტიკულების ჩატარება ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის სტუდენტებისათვის; სალექციო კურსის წაკითხვა “საბავშვო უნივერსიტეტის” მსმენელებისათვის; შუალედური და საბოლოო გამოცდის საკითხების, ტესტების მომზადება; სტუდენტთა ნაშრომების გასწორება, საბაკალავრო, სამაგისტრო ნაშრომების რეცენზირება; ელექტრონული სასწავლო კურსის მომზადება სამეცნიერო ხელმძღვანელთან შეთანხმებით (ე. წ. LMS – Learning Management System – Moodle და სხვ.); საბაკალავრო ნაშრომების ხელმძღვანელობა; ტუტორობა და სხვა.

კრედიტების რაოდენობა დამოკიდებულა ჩატარებული საათების რაოდენობაზე და იმ დროზე, რომელიც მოანდომა დოქტორანტმა შესრულებულ სამუშაოს.

კრედიტების მინიჭება შეიძლება მოხდეს შემდეგი პრინციპით: მაგალითად, თითოეულ ჩატარებულ საათს ემატება ოთხი საათი, ანუ პირობითად ის დრო, რომელსაც ანდომებს დოქტორანტი მისთვის მზადებას. საათების რაოდენობას შეიძლება დაემატოს ის დრო, რომელიც დოქტორანტმა დაუთმო თავისი ხელმძღვანელის (ან სხვა რომელიმე სრული და ასოცირებული პროფესორის) ლექციებზე დასწრებას პროფესიული სრულყოფის, შესაბამისი მეთოდოლოგიის დაუფლების მიზნით. კრედიტების რაოდენობა შეიძლება დამოკიდებული იყოს გასწორებული ნაშრომების რაოდენობაზე. დოქტორანტის მიერ პროფესორის ასისტენტობის შეფასება ხდება შესრულებული სამუშაოს შესახებ მომზადებული ანგარიშის საფუძველზე. პროფესორის ასისტენტობისთვის კრედიტის მინიჭების წინაპირობა არის შესრულებული სამუშაოს დადებითად შეფასება იმ პროფესორის მიერ, რომელსაც დოქტორანტმა ასისტენტობა გაუწია. დოქტორანტის მიერ ჩატარებული სამუშაო ჯგუფის, ლაბორატორიული სამუშაოების, პრაქტიკულების საათები არ შედის აკადემიური პერსონალის და/ან მოწვეული პროფესორების საათობრივ დატვირთვაში.

სემინარი – სადოქტორო სემინარში მონაწილეობს სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელი, სადისერტაციო ნაშრომების ხელმძღვანელები და დოქტორანტები; სემინარების რაოდენობას განსაზღვრავს ფაკულტეტის დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულება. სემინარის ორგანიზებას ახდენს ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური. შესაძლებელია, შეიქმნას ინტერდისციპლინური და ინტერფაკულტატური სემინარები. სადოქტორო სემინარის მონაწილეები წარმოადგენენ მოხსენებებს მეცნიერების სხვადასხვა აქტუალურ

საკითხზე, ამა თუ იმ სამეცნიერო პრობლემის კვლევის თანამედროვე მდგომარეობაზე, რომელსაც მოჰყვება დისკუსია. დოქტორანტის სასემინარო ნაშრომი არ უნდა იყოს დისერტაციის შემადგენელი ნაწილი. სხვა პირობები დგინდება ფაკულტეტის დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულებებით.

სხვა – სხვა სასწავლო აქტივობის/აქტივობებისათვის კრედიტების მინიჭება ხდება დოქტორანტის სამეცნიერო ხელმძღვანელის წარდგინებით;

საქართველოს სხვა აკრედიტებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გავლილი სასწავლო კურსი – საქართველოს სხვა აკრედიტებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გავლილი სასწავლო კურსის კრედიტების აღიარება ხდება კრედიტების აღიარების კომისიის მიერ.

უცხოეთის აკრედიტებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გავლილი სასწავლო კურსი – უცხოეთის აკრედიტებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში გავლილი სასწავლო კურსის კრედიტების აღიარება ხდება აღიარება ხდება კრედიტების აღიარების კომისიის მიერ.

კოლოკვიუმი არის სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილი. კოლოკვიუმების ზუსტ რაოდენობას განსაზღვრავს ფაკულტეტის დოქტორანტურისა და სადისერტაციო საბჭოს დებულება. კოლოკვიუმის ორგანიზებას ახდენს ფაკულტეტის სამეცნიერო კვლევებისა და განვითარების სამსახური.

დოქტორანტი პროგრამის ხელმძღვანელს წარუდგენს კოლოკვიუმის ბეჭდურ და ელექტრონულ ვერსიებს. შეფასებას ახორციელებს სამეცნიერო ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები.

დოქტორანტის სასწავლო კომპონენტის სწავლის შედეგების შეფასება აუცილებლად ითვალისწინებს სტუდენტის სემესტრულ აქტიურობას, შუალედურ და დასკვნით გამოცდებს, აგრეთვე, ესეს, რეფერატის ან პრეზენტაციის მომზადებას. სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. შეფასების შესაბამისობა სასწავლო კურსის შედეგებთან მოცემულია საუნივერსიტეტო სასწავლო კურსიების სილაბუსებში.

სტუდენტის მიღწევების შეფასების წესი:

ქულათა მაქსიმალური რაოდენობიდან	შეფასება	შეფასების კვალიფიკაცია
91%– ზე მეტი	(A) „ფრიადი“	დადებითი

81 – 90%	(B) „ძალიან კარგი“	დადებითი
71 – 80%	(C) „კარგი“	დადებითი
61 – 70%	(D) „დამაკმაყოფილებელი“	დადებითი
51 – 60%	(E) „საკმარისი“	დადებითი
41 – 50%	(FX) „ვერ ჩააბარა“	უარყოფითი
40% და ნაკლები	(F) „ჩაიჭრა“	უარყოფითი

დისერტაციის დაცვა ფასდება სადისერტაციო კომისიის დახურულ სხდომაზე ღია კენჭისყრით, რაზეც დგება ოქმი, რომელიც გასაჩივრებას არ ექვემდებარება.

სადისერტაციო ნაშრომი ფასდება:

- ა) (P) – დაიცვა;
- ბ) (F) – ვერ დაიცვა.

დისერტაციის დაცვის შემთხვევაში, მისი საბოლოო შეფასება ხდება შემდეგი სისტემით:

summa cum laude – ფრიადი;

magna cum laude – ძალიან კარგი;

cum laude – კარგი;

bene – საშუალო;

rite – დამაკმაყოფილებელი.

7. სამეცნიერო კვლევების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა

სადოქტორო პროგრამის სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტი განხორციელდება ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეკონომიკის მიმართულებაში შემავალი კათედრებისა და ეკონომიკური პოლიტიკის ქართულ-გერმანული ინსტიტუტის ბაზაზე.

კათედრებს გააჩნიათ კომპიუტერები, ინტერნეტის ქსელი, ქსეროქსი, სკანერი. პროგრამაში მონაწილე ყველა ლექტორს აქვს შესაბამისი უახლესი ლიტერატურა.

8. დოქტორანტების მისაღები რაოდენობა

ფაკულტეტზე არსებული ადამიანური (იხ. რეზიუმები) და მატერიალური რესურსებიდან გამომდინარე შესაძლებელია 25-30 დოქტორანტის მიღება. კერძოდ, ფაკულტეტის კომიუტერული რესურს-ცენტრი, რომელიც აღჭურვილია თანამედროვე ტექნიკური და პროგრამული საშუალებებით, ასევე, ფაკულტეტის ბიბლიოთეკა, სადაც წარმოდგენილია თანამედროვე ქართულ და უცხოურენოვანი სამეცნიერო-ეკონომიკური ლიტერატურა; ეკონომიკური პოლიტიკისა და ეკონომიკური განათლების ქართულ-გერმანული ინსტიტუტის რესურსები და სხვა სასწავლო და დამხმარე საშუალებები.

9. პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა

დოქტორანტის დაფინანსება ხორციელდება სახელმწიფო გრანტის, საუნივერსიტეტო დაფინანსების, სტიპენდიების, ქველმოქმედების და თვითდაფინანსების ფორმით.

10. საკვლევი თემატიკა

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა მაკროეკონომიკაში:

- ეკონომიკური ზრდის მაკროეკონომიკური ფაქტორები;
- ინვესტიციების მაკროეკონომიკური თავისებურებები გარდამავალ პერიოდში (საქართველოს მაგალითზე);
- საგარეო ვაჭრობის როლი მაკროეკონომიკური სტაბილიზაციის პროცესში (საქართველოს მაგალითზე);
- უმუშევრობის სოციალურ-ეკონომიკური შედეგები პოსტკომუნისტური ტრანსფორმაციის ქვეყნებში;
- მაკროეკონომიკური სტაბილიზაციის პოლიტიკა გარდამავალ პერიოდში;

- ეკონომიკური ზრდის ფაქტორები პოსტკომუნისტური ტრანსფორმაციის პირობებში;
- ინფლაციის ზეგავლენა ეკონომიკურ ზრდაზე;
- კაპიტალის მოძრაობის საერთაშორისო ტენდენციები;
- ადამიანური ფაქტორი მაკროეკონომიკური პროცესების რეგულირებაში პოსტკომუნისტურ ტრანსფორმაციის პირობებში;
- მაკროეკონომიკური პროგნოზირების თავისებურებები პოსტკომუნისტური ტრანსფორმაციის ქვეყნებში;

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა ეკონომიკურ თეორიაში:

1. გარდამავალი ეკონომიკა როგორც ზოგადისა და სპეციფიკურის დიალექტიკური ერთიანობა.
2. საკუთრება და მისი პოსტკომუნისტური ტრანსფორმაცია.
3. ეროვნული ეკონომიკის განვითარების ადამიანისეული პოტენციალი.
4. შერეული ეკონომიკა: კვლევის მეთოდოლოგიური ბაზა, სტრუქტურა, ჩამოყალიბების პრობლემები.
5. ტრანსფორმაციის კრიზისული ასპექტები პოსტკომუნისტური საქართველოს ეკონომიკაში.
6. კრიზისების თეორია და ანტიკრიზისული სტრატეგიები.
7. გლობალური ფინანსურ-ეკონომიკური კრიზისი და პოსტკრიზისული განვითარების პერსპექტივები.
8. ეფექტიანობისა და სამართლიანობის თანაფარდობა ეკონომიკაში.
9. მცირე ბიზნესის როლი თანამედროვე განვითარებულ ეკონომიკაში.
10. ეკონომიკური განვითარების თეორიული მოდელები.
11. განვითარების ეკონომიკა: საბაზრო ეკონომიკის ჩამოყალიბების მოდელები.
12. საქართველოს ეკონომიკის კონკურენტუნარიანობის მდგრელები.
13. მეცნიერება, როგორც წარმოების ფაქტორი თანამედროვე საბაზრო ეკონომიკაში
14. საბაზრო სტრუქტურები და ინოვაციური პროცესი.
15. სახელმწიფოს როლი საბაზრო ეკონომიკის ჩამოყალიბებასა და რეგულირებაში.

16. სტრუქტურული ძვრები პოსტკომუნისტური პერიოდის საქართველოს ეკონომიკაში: რეალობა და პერსპექტივა.
17. საზღვარგარეთული ინვესტიციები საქართველოს ეკონომიკაში: თეორიულ-მეთოდოლოგიური ანალიზი.
18. ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოება: გამოწვევები, საფრთხეები, პერსპექტივები.
19. სოციალური პოლიტიკის ეკონომიკური საფუძვლები.
20. ეკონომიკის გლობალიზაცია და საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მოდელი.

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა საერთაშორისო ეკონომიკაში:

1. საქართველოს საგარეო ვაჭრობის განვითარების აქტუალური საკითხები.
2. საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის ზრდის პერსპექტივები.
3. საქართველოს იმპორტშემცვლელი დარგების განვითარების პერსპექტივები.
4. საქართველოს საგარეო ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარების შესაძლებლობათა გაფართოება.
5. ევროკავშირისა და საქართველოს ეკონომიკურ ურთიერთობათა განვითარების შესაძლებლობათა გაფართოების მიმართულებანი.
6. საგარეო საფინანსო ნაკადების მართვის გაუმჯობესების შესაძლებლობანი საქართველოში.
7. საერთაშორისო საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის შესაძლებლობათა გაფართოება და რეალიზაცია საქართველოს ეკონომიკაში.
8. საგარეო წონასწორობის დარღვევის პრობლემები და სავალუტო პოლიტიკა საქართველოს ეკონომიკაში.
9. ევროკავშირის სამეზობლო ეკონომიკური პოლიტიკის გამოყენების შესაძლებლობათა რეალიზაციის პრობლემების დაძლევის გზები საქართველოში.
10. პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების გაფართოების პერსპექტივები საქართველოს ეკონომიკაში.

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა ეკონომიკური სტატისტიკაში:

1. საქართველოსა და ევროკავშირის ქვეყნებს შორის სავაჭრო ურთიერთობების სტატისტიკური ანალიზი და პროგნოზირება
2. საქართველოს სახელმწიფო საგარეო ვალის სტატისტიკური ანალიზი და პროგნოზირება
3. სიმდიდრისა და სიღარიბის სტატისტიკური შესწავლა საქართველოში
4. მოსახლეობის შემოსავლებისა და დანახარჯების დიფერენციაციის სტატისტიკური ანალიზი
5. ეკონომიკურ ზრდაზე ფისკალური პოლიტიკის ზეგავლენის სტატისტიკური ანალიზი
6. ეკონომიკური ზრდის ფაქტორების სტატისტიკური ანალიზი
7. თანამედროვე საქართველოს მოსახლეობის ფორმირებაში გარე მიგრაციის როლის სტატისტიკური ანალიზი
8. ინფლაციის გაზომვისა და პროგნოზირების სტატისტიკური მეთოდები
9. ჩრდილოვანი ეკონომიკის მოცულობისა და სტრუქტურის შეფასების სტატისტიკური მეთოდები
10. საქართველოში შობადობისა და მოკვდაობის თანამედროვე ტენდენციების სტატისტიკური ანალიზი
11. სარეკლამო ბიზნესის ეფექტიანობის შეფასების სტატისტიკურ მაჩვენებელთა სისტემა

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა მიკროეკონომიკაში:

1. მომხმარებლის ქცევის ანალიზის მექანიზმი საბაზრო ეკონომიკის პირობებში პენსიონრებისათვის საკომპენსაციო პროგრამების შემუშავება მომხმარებელთა ქცევის თეორიის გამოყენებით
2. შრომის მოტივაციის მიკროეკონომიკური პრობლემები
3. ბიზნეს-ფირმების საბაზრო და არასაბაზრო ქცევის მოდელები
4. საქართველოს და უცხოეთის (შერჩევით რომელიმე ქვეყანა) ფირმების კონკურენტუნარიანობის შედარებითი ანალიზი
5. მსხვილი და მცირე ფირმების საფასო პოლიტიკის შედარებითი ანალიზი
6. ფირმის სტრატეგიული ქცევის ცვლილება საბაზრო სტრუქტურების ევოლუციის პირობებში

7. სხვადასხვა ტიპის ფირმების სტრატეგიის ეფექტიანობის შედარებითი ანალიზი გარდამავალ და განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკაში;
8. დარგის კონკურენტუნარიანობა და დარგში შესვლისა და გასვლის ბარიერები საქართველოში
9. ბუნებრივი მონოპოლიის სახელმწიფო რეგულირება: გარდამავალი ეკონომიკა და განვითარებული ქვეყნების გამოცდილება
- 10.ფირმის ინოვაციური საქმიანობის შედარებითი ანალიზი გარდამავალი და საბაზრო ეკონომიკის პირობებში;
- 11.მცირე და მსხვილი ბიზნესის ქცევის ფორმები გარდამავალ და საბაზრო ეკონომიკაში
- 12.ეფექტიანობის კრიტერიუმების შედარებითი ანალიზი
- 13.კეთილდღეობისა და დაბეგვრის თეორემები: ოპტიმალური საგადასახადო განაკვეთის დადგენის მექანიზმი
- 14.ასიმეტრიული ინფორმაციის მიკროეკონომიკური პრობლემები
- 15.ასიმეტრიული ინფორმაცია და ვერტიკალური კონტროლი საქართველოს ეკონომიკაში
- 16.ინფორმაციის არასრულყოფილების პრობლემა ფინანსურ სექტორში
- 17.ფინანსური სექტორის სახელმწიფო რეგულირება ინფორმაციული ასიმეტრიულობის პრობლემის გათვალისწინებით
- 18.სახელმწიფოს როლი ფირმის ქცევის რეგულირებაში
- 19.სახელმწიფოს როლი საზოგადოებრივი დოკუმენტის წარმოებასა და დაფინანსებაში
- 20.საქართველოს საზოგადოებრივი დოკუმენტი: მისი განსაზღვრისა და დაფინანსების პრობლემა
- 21.კეთილდღეობის თეორემა გარე ეფექტების არსებობის პირობებში

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა ეკონომეტრიკაში:

1. სახელმწიფო ვალის დინამიკის მოდელები
2. საქართველოში სამომხმარებლო ქცევის ეკოლუციის ეკონომიკურ- მათემატიკური ანალიზი
3. საქართველოს ეკონომიკაში საგადასახადო ტვირთის სტრუქტურული და კონიუნქტურული შემადგენლის ანალიზი

4. საქართველოს თანამედროვე საბანკო სისტემის საქმიანობის მოდელური აღწერა და ეკონომეტრიკული მოდელირება
5. საქართველოს ეკონომიკაში კვების პროდუქტების ჯგუფზე მოთხოვნის ფუნქციის შეფასება
6. წარმოების ფაქტორების მწარმოებლურობის დინამიკის ანალიზი (საქართველოს ეკონომიკის მაგალითზე)
7. საქართველოს ეკონომიკის რეალური და ფულადი სექტორების ურთიერთობის მაკროეკონომიკური მოდელირება
8. საქართველოს ეკონომიკის ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლებლების ეკონომეტრიკული ანალიზი

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა შრომის ეკონომიკის სფეროში:

1. ეკონომიკურად აქტიური მოსახლეობის ფორმირების კანონზომიერებები და თავისებურებები (საქართველოში, რეგიონში)
2. შრომითი პოტენციალის ფორმირება, განაწილება და გამოყენება (საქართველოში, რეგიონში)
3. შრომის ბაზრის ფორმირება და ფუნქციონირება (საქართველო, რეგიონი)
4. შრომის ბაზრის ფორმირების სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემები საქართველოს დეპრესიულ რეგიონებში
5. საბიუჯეტო სფეროს მუშაკთა შრომის რეგლამენტაციისა და ანაზღაურების ორგანიზაციის სრულყოფის პრობლემები საქართველოში
6. ქალთა ეკონომიკური აქტიურობა საქართველოში საბაზრო ეკონომიკის ფორმირების პროცესში
7. სოციალური პოლიტიკა საქართველოს შრომის ბაზარზე და მისი სრულყოფის გზები
8. მეორადი (შეთავსებით) დასაქმება და მისი სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემები საქართველოში
9. სოფლის მოსახლეობის დასაქმების სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემები საქართველოში
10. საქართველოს მოსახლეობის განათლების პოტენციალი და სპეციალისტთა მომზადების სრულყოფის გზები
11. საქართველოს ახალგაზრდობის დასაქმების პრობლემები

12. მიგრაციული პროცესების გავლენა საქართველოს შრომის ბაზრის ფორმირებასა და ფუნქციონირებაზე
13. საქართველოს მოსახლეობის შრომითი ემიგრაცია და მისი რეგულირების პოლიტიკა
14. დემოგრაფიული უსაფრთხოება და დემოპოლიტიკა საქართველოში
15. მოსახლეობის დაბერება და საპენსიო სისტემის განვითარების სტრატეგია საქართველოში
16. სიღარიბე და მისი დაძლევის სოციალური პოლიტიკა საქართველოში
17. დემოგრაფიული პროცესების გავლენა საქართველოს შრომის ბაზრის ფორმირებაზე.
18. შრომითი ქანქარისებური მიგრაცია და მისი რეგულირება საქართველოში

სადოქტორო თემების სავარაუდო თემატიკა ეკონომიკურ პოლიტიკაში

1. ეკონომიკური წესრიგის პოლიტიკის წარმატების სტრატეგია
3. ფისკალური პოლიტიკის წარმატების სტრატეგია
4. მონეტარული პოლიტიკის წარმატების სტრატეგია
5. ალოკაციისა და დისტრიბუციის პრობლემები და მათი დაძლევის სახელმწიფო პოლიტიკა
6. სოციალური პოლიტიკის წინააღმდეგობრივი შედეგები და მათი დაძლევის პერსპექტივები
7. შრომის ბაზრისა და დასაქმების პოლიტიკის ნაციონალური თავისებურებები და რეალური პერსპექტივები
8. საერთაშორისო ეკონომიკური პოლიტიკა: პრობლემები და დაძლევის გზები
9. გარემოს დაცვის ეკონომიკური პოლიტიკა: შედეგები და პერსპექტივები
10. ნაციონალური კონკურენტული უპირატესობების მიღწევის ეკონომიკური პოლიტიკა
11. დანაზოგების და ინვესტიციების მასტიმულირებელი ეკონომიკური პოლიტიკა
12. კონიუნქტურისა და ეკონომიკური ზრდის ხელშემწყობი ეკონომიკური პოლიტიკა
13. სიღარიბის დაძლევის ეკონომიკური პოლიტიკა: შედეგები და გაუმჯობესების გზები
14. მსოფლიო ბაზარზე ორიენტირებული ფირმების ეკონომიკური

პოლიტიკა

15. ეკონომიკის სტაბილიზაციის სამთავრობო პოლიტიკა
16. საგადასახადო პოლიტიკის ეფექტურობისა და სამართლიანობის
თავსებადობის პრობლემები
17. ქართული ეკონომიკური პოლიტიკის “თავსებადობის” პრობლემა მსოფლიო
ეკონომიკის გლობალიზაციის მოთხოვნებთან
18. გლობალური ტერორისტული ომის საშიშროება და მისი შემზღვეველი
საერთაშორისო ეკონომიკური პოლიტიკა
19. მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების ხელშემწყობი ეკონომიკური
პოლიტიკა
20. სტრუქტურული პოლიტიკა და მისი წარმატების სტრატეგია

10. პროგრამაში ჩართული პროფესორების CV

CURRICULUM VITAE

რეკაზ

ალექსანდრე ძე

გველისიანი

მისამართი 0152 თბილისი, ვაზისუბნის 3გ/რ.,
I გვარტალი, III კორპუსი, ბინა №46

ტელეფონი (995 32) 75 70 75; (995 77) 55 53 93;
(995 99) 22 51 51

ელ-ფოსტა rewas_von_gwelessiani@yahoo.com
დაბადების 25 ივნისი, 1955 წ.

თარიღი

და თბილისი

ადგილი

განათლება

ზაარლანდის უნივერსიტეტი (გერმანია), ეკონომიკურ 1989-1990
მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის 1978-1982

სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და მოსკოვის მ. ვ.

ლომონოსოვის სახელობის სახელმწიფო

უნივერსიტეტი, ასპირანტი, ეკონომიკურ მეცნიერებათა
კანდიდატი, დოცენტი

თსუ ეკონომიკის ფაკულტეტის პოლიტიკური 1973-1978
ეკონომიკის სპეციალობა, დიპლომი

სამუშაოებო ხარისხი,

წოდება

პედაგოგიური გამოცდილება

თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეკონომიკური პოლიტიკის დეპარტამენტის სრული პროფესორი	2006-დღემდე
თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეროვნული ეკონომიკის დეპარტამენტის პროფესორი	2004-2006
თსუ ეკონომიკის ფაკულტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის დეპარტამენტის პროფესორი	1991-2004
თსუ ეკონომიკის ფაკულტეტის ეკონომიკისა და ბიზნესის დეპარტამენტის დოცენტი	1986-1991

სალექციო კურსები

ბაკალავრიატი: ეკონომიკური პოლიტიკა
ეკონომიკის

მაგისტრატურა: ეკონომიკური პოლიტიკის თეორია
მცირე და საშუალო მეწარმეობის წარმატების სტრატეგია
ახალი პოლიტიკური ეკონომიკა

სამუშაო გამოცდილება

ეკონომიკური პოლიტიკისა და ეკონომიკური განათლების ქართულ-გერმანული ინსტიტუტის დირექტორი	2006-დღემდე
თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეკონომიკის მიმართულების ხელმძღვანელი	2006-დღემდე
თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეკონომიკური პოლიტიკის კათედრის ხელმძღვანელი	2006-დღემდე
თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის ეროვნული ეკონომიკის კათედრის გამგე	2004-2006

ენგბი: ქართული – მშობლიური
გერმანული – თავისუფლად
რუსული – თავისუფლად

კომპიუტერული პროგრამები: Ms-Windows, Ms-Word, Ms-Excel, Poverprint, Internetexplorer

დამატებითი ინფორმაცია -

საერთაშორისო კონკურსებისა და
პროფესიული მონაწილეობა: 14-ჯერ გამარჯვებული (DFG-1, DAAD-5, Friedrich-Ebert-Stiftung-1, Volkswagen-Stiftung-1, Feilmeier&Junker GmbH-Stiftung-5, University of Piraeus „Hellenic Aid“-1)

გამოქვეყნებული 70 სამეცნიერო ნაშრომი, გ.შ.: 5 მონოგრაფია, 2-სახელმძღვანელო
შრომები 12 დეპონირებული სამეცნიერო ანგარიში გერმანიაში

<u>მთავრობის</u>	ლირსების ორდენი;
<u>ჯილდოები.</u>	თსუ სამეცნიერო პრემია;
<u>სამუნიკაციო</u>	გერმანიის აკადემიური გაცვლის სამსახურის
<u>პრემიები</u>	(DAAD) სამეცნიერო პრემია

<u>სამეცნიერო</u>	თსუ აკადემიური საბჭოს წევრი	2006-
<u>საბჭოს წევრობა</u>		დღემდე
	საქართველოს სწავლულ ექსპერტთა საბჭოს ეკონომიკის დარგობრივი სექციის წევრი	2003-2006
	თსუ სამეცნიერო ხარისხის მიმნიჭებელი Ec.08.02.Nº2 სადისერტაციო საბჭოს წევრი	1992-2006
	თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის სადისერტაციო საბჭოს წევრი	2008-

<u>სამუშაოები</u>	საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის	2004-
<u>აკადემიუმის</u>	ნამდვილი წევრი	დღემდე
<u>ასოციაციების</u>	აშშ მეცნიერების პროგრესის ასოციაციის წევრი	1998-
<u>წევრობა</u>	ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის წევრი	დღემდე

<u>სამუხინოერო</u>	ქურნალი “ფინანსები, საბანკო საქმე და ინვესტიციები”
<u>უკრნალების</u>	ქურნალი “ეკონომიკა და ბიზნესი”
<u>რედკოლეგიის</u>	ქურნალი “ახალი ეკონომისტი”
<u>წევრობა</u>	ქურნალი “გადასახადები”

რედაქტორობა 10 წიგნის რედაქტორი

<u>სამუხინოერო</u>	11 სადისერტაციო ნაშრომის (მ.მ. 7 დაცული) მეცნიერ- ნაშრომების;
<u>ხელმძღვანელობა</u>	15 სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელი

ინტერესები მიქელანჯელოს, მოცარტის, ბალზაკის, როდენისა და ფროიდის
შემოქმედება